PE TEREN, VORBA MEA A FOST... FLUIERUL

— Intotdeauna, ca arbitru, am privit în față cum se întrec două culori, nu două echipe, nu 22 de jucători. Asta înseamnă că m-am străduit să fiu mereu obiectiv și drept. Și dacă totuși, firesc aș spune, unii au fost uneori nemulțumiți, mă consolez cu gîndul că nu există om perfect și, cu atît mai puțin, arbitru perfect. Și că, dincolo de acel „errare humanun est", rămîn cu convingerea fermă că mi-am făcut datoria față de mine însumi, față de fotbal.

Aceste cuvinte, exprimînd un adevărat crez și, în același timp, sentimentul datoriei împlinite, le-a rostit arbitrul internațional **Cornel Nițescu**, în ziua ultimului joc oficial condus în campionatul nostru, înaintea retragerii sale din activitatea competițională. Asta se întîmpla într-o duminică de la sfîrșitul lui iunie, pe stadionul din Constanța, la capătul meciului Farul — Universitatea Craiova. Un fel de „omega", după 21 de ani în slujba regulamentului și a spiritului de dreptate pe terenul de fotbal.

Dar începutul cum a fost?

Cornel Nițescu privește ca și cum ar fi vrut să transfere dintr-o dată tot trecutul la prezent și răspunde cu o voce în care se ascunde discret o undă de melancolie:

— Greu, așa cum sînt toate începuturile. Am debutat în campionatul orășenesc în anul 1951 și de atunci s-au adunat, la un loc, pînă azi, mai bine de 900 de meciuri, poate chiar o mie. În 1956 am condus prima întîlnire divizionară A, la București, C.C.A. — Progresul Oradea (6—0), și apoi încă multe altele, în total peste 250. În anul 1964, după Olimpiada de la Tokio, mi s-a acordat ecusonul F.I.F.A., distincție care, la acea dată, nu o mai primise decît un singur arbitru român, Mihai Popa. Aceasta ar fi, să spunem, esența realizărilor mele în cele două decenii de activitate, în calitate de cavaler al fluierului.

— Și învățămintele, sau concluziile de ordin practic?

— Cea mai importantă dintre ele mi se pare a fi aceea că arbitrajul este o treabă foarte serioasă și nu o simplă distracție. De aici și obligativitatea unei pregătiri teoretice temeinice și a unei condiții fizice superioare, care să-ți permită a fi permanent în măsură de a lua cele mai bune decizii în interesul jocului.

— Există o anumită „cheie" a succesului în arbitraj?

— Da. După mine, această cheie presupune trei lucruri. Primul, este obiectivitatea, față de care nici cei mai recalcitranți jucători nu rispostează, de regulă. Al doilea, este prevenirea infracțiunilor, care amenință desfășurarea normală a întrecerii. Pentru aceasta trebuie să știi să fracționezi jocul, ori de cîte ori există tendință pentru neregularități și să-l lași liber, atunci cînd constați că jucătorii sînt preocupați de a-și disputa corect șansele. Și, în sfîrșit, ca arbitru, este bine să știi a purta cu jucătorii un dialog diferențiat, în funcție de tipul și trăsăturile morale ale acestora. Într-un fel, deci, te adresezi unuia disciplinat și într-alt fel unuia recalcitrant. Și într-un caz și în altul, dacă se poate, cu cea mai mare economie de vorbe. În ce mă privește, pe teren, vorba mea a fost fluierul.

— Ați adunat, desigur, în acești 21 de ani de arbitraj, multe amintiri în care sînt înscrise întîmplări, oameni și fapte. Cîteva dintre acestea v-au rămas, poate, de neuitat.

CORNEL NIȚESCU

— Cîteva, bine zis. Pentru că, altfel, dacă le-aș aduna pe toate, aș putea scrie chiar o carte. Din care n-ar lipsi, firesc, unii jucători cu o comportare exemplară ca Dinulescu, Ene I, Constantin, Greavu, Nunweiller III, Jenei, Lereter. Sau echipe ca UTA, preocupată, în primul rînd, de jocul propriu, nu de cel al adversarului și nici de arbitraj. Și tot aici, la acest capitol al amintirilor, aș vrea să citez două întîmplări pline de semnificație. Prima, petrecută în timpul unui meci arbitrat în R.F.G., în cadrul căruia am anulat un gol, înscris neregulamentar de Libuda și care a atras vehemente proteste din partea acestuia. În seara meciului, însă, după ce partida a fost retransmisă la televiziune și faza în discuție elucidată, m-am pomenit cu Libuda venit să-și ceară scuzele de rigoare pentru atitudinea sa din teren. Cea de a doua întîmplare s-a petrecut la Atena. În minutul 90 al partidei Olimpiakos — Spartak Plovdiv l-am eliminat din joc, pentru un gest nesportiv, pe răsfățatul publicului, Sideris. Și conducătorii clubului grec nu l-au mai invitat pe acesta la banchetul care a avut loc după terminarea meciului. Semnificativ, nu?

...Secvențe din bogatul album al aducerilor aminte.

La 51 de ani, apreciatul contabil șef al întreprinderii „Drapelul roșu" din Sibiu, **Cornel Nițescu**, unul dintre marii arbitri români de după război, a părăsit activitatea oficială divizionară, pe poarta de onoare a fotbalului nostru. Adică, așa cum stă bine laureaților.

Mihai IONESCU

● DIN INTIMITĂȚILE GAZONULUI ● DIN INTIMITĂȚILE GAZONULUI ● DIN INTIMITĂȚILE GAZONULUI ● DIN INTIMITĂȚILE GAZONULUI ●

Mircea Rădulescu și fiul său Valentin, sau prezentul și viitorul

13 ANI DE FIDELITATE

Fundașul stînga de pînă mai ieri al echipei Sportul studențesc deține o performanță rară în felul ei și a slujit **timp de 13 ani consecutiv formația studenților bucureșteni îmbrăcînd tricoul alb-albastrilor de peste 300 de ori în meciurile susținute numai în Divizia B.** Și iată-l astăzi pe **Mircea Rădulescu**, la cei 31 de ani, tocmai cînd echipa pe care a slujit-o cu atîta sîrguință a promovat în Divizia A, abandonînd activitatea de performanță, lăsînd locul liber în formație unui tînăr. Dar blondul plin de dîrzenie, greu de depășit pe gazon, sufletul echipei, așa cum le plăcea coechipierilor să-l numească, a făcut doar o rocadă, înlocuind tricoul de jucător cu treningul antrenorului. De fapt una din cauzele renunțării la tricoul cu nr. 4 a fost atașamentul față de profesia de antrenor pe care a îndrăgit-o de foarte multă vreme. Și crezul său s-a împlinit. Acum se află la conducerea tehnică a echipei de tineret-rezerve Sportul studențesc, acolo unde s-a apreciat utilitatea sa. În cei 13 ani, i-am putea numi ai fidelității față de Sportul studențesc, nu s-ar putea spune că lui **Mircea Rădulescu** nu i s-au oferit posibilități multiple de a juca în diverse echipe de Divizia A. Dar el a respins ofertele și a preferat să se antreneze mai departe în cartierul C.A.M., pe „Politehnica", stadionul unde a cunoscut, deopotrivă, bucurii și insatisfacții.

Copilăria și-o petrece în cartierul Chibrit, unde face cunoștință cu primele deprinderi ale... mingii de cîrpă. În fiecare după-amiază, în incinta fostului hipodrom unde străjuiește astăzi complexul expozițional din Piața Scînteii, joaca se încheia odată cu asfințitul. Treptat, stadionul îl atrage și pașii îl poartă peste șine, în Giulești. Devine pitic, apoi junior la Rapid, avîndu-l antrenor pe I. Costea și colegi de echipă pe Ion Ionescu și Dan Coe. Abia împlinise 18 ani și dragostea pentru sport triumfă. Susține examenul de admitere la Institutul de educație fizică, unde reușește cu brio. Devenit student, se transferă la Știința București și prinde echipa într-un timp record, unde se titularizează ca fundaș stînga. Diminețile la facultate, după-amiezele la antrenament — iată unicele preocupări ale studentului **M. Rădulescu.** Termină facultatea cu o medie foarte bună și datorită competenței profesionale și seriozității care îl caracterizează este cooptat în rîndurile corpului didactic în funcția de asistent la catedra de fotbal unde se află și astăzi împreună cu șefii de lucrări M. Bîrsan, I. Motroc și C. Simionescu. Aici a îndrumat pașii a sute de studenți — jucători de performanță — care au devenit ulterior profesori de educație fizică și antrenori de fotbal. Biografia lui sportivă nu conține performanțe de răsunet. Unica, dar cea mai de preț la care a rîvnit **M. Rădulescu** timp de 13 ani, a fost să contribuie la promovarea echipei Sportul studențesc în Divizia A, vis pe care și l-a realizat. De fapt, trăsăturile de caracter ale profesorului **M. Rădulescu** sînt pregnant reliefate de toți foștii lui coechipieri care s-au perindat pe la echipă **Lucescu, Pigulea, Halagian, Ion Ionescu, D. Popescu, Ciornoavă, Angelescu** și mulți alții îl caracterizează în două cuvinte: **„Un exemplu pentru noi toți".**

Cînd a fost numit în funcția de antrenor la echipa de tineret n-a avut nici o clipă de ezitare. Își cunoștea posibilitățile și simțul pedagogic dobîndit în cei șase ani de practică profesională la catedra de fotbal a I.E.F.S.-ului, dar mai cu seamă, știa de ce sînt în stare niște băieți de care nu s-a auzit încă, dar care manifestă pasiune și adeziune pentru clubul Sportul studențesc. Și **Rădulescu** se referea la portarul **C. Marian**, la mijlocașii **I. Mihalache** și **Gh. Radu** și la atacanții **L. Stroie, E. Tevi** și **M. Iorga**, tineri despre care crede că vor bate foarte curînd la porțile primei formații.

În legătură cu meseria de antrenor, **M. Rădulescu** face următoarea remarcă: **„Ea îți oferă posibilitatea deplinei afirmări a personalității. Un adevărat antrenor trebuie să fie un om fără cusur, căci este exclus să te ocupi de niște tineri cu un caracter robust atîta timp cît tu ca pedagog ai anumite fisuri de ordin moral. Și încă ceva. Cu cît un antrenor reușește să se debaraseze de subiectivism cu atît mai repede poate viza progresul, iar rezultatele pozitive vor apare negreșit".**

Acesta este **Mircea Rădulescu**, fostul fotbalist, actualul asistent și antrenor, dirz și întreprinzător, convins de reușită, și întotdeauna călăuzit de gînduri îndrăznețe. Și ca o completare a profilului antrenorului, el nu se sfiește să spună că în viață nu trebuie să te consideri niciodată atotștiutor. **„Fotbalul a devenit astăzi o știință, iar cine nu e la curent cu noutățile va fi treptat depășit de evenimente. Eu cred că o mare parte din succesul promovării Sportului studențesc în Divizia A se datorește celor afirmate de mine. Mă refer la Ion Motroc, care are vocație pentru meseria de antrenor și care nu s-a abătut nici o clipă de la hotărîrile sale, fiind preocupat în permanență de noutăți. Personal, am avut ce învăța de la el. Or, cum Motroc a rămas, în continuare la cîrma echipei, fiind foarte îndrăgit de jucători, plus ambiția care caracterizează formațiile promovate, toate acestea la un loc mă fac să cred că Sportul studențesc va avea, în campionatul care se apropie, o comportare peste așteptări.**

Gheorghe NERTEA

● DIN INTIMITĂȚILE GAZONULUI ● DIN INTIMITĂȚILE GAZONULUI ● DIN INTIMITĂȚILE GAZONULUI ● DIN INTIMITĂȚILE GAZONULUI ●

MIHAI JIJIC: „IVANSUC ȘI MANOLACHE? AMÎNDOI AU PLECAT DE LA MINE!"

Eram copil cînd am auzit pentru prima dată de Jijic. De MIHAI JIJIC, centru înaintaș la U.D.R. Mi-l închipuiam înalt, solid dar suplu, din doi pași în fața porții, din al treilea marcînd golul, golurile...

Sînt acum față în față cu Mișa-baci. Nu mai este suplu, dar e — așa cum îl „vedeam" fără să-l cunosc — înalt și solid. Bîrzava curge pe undeva, pe aproape. Văliugul, răscolit de cîțiva copii și canoiști, e mai departe. Noi discutăm însă despre fotbal, despre C.S.M., despre Reinhardt, despre vechiul și noul fotbal reșitean.

— Ești reșitean, Mișa-baci?

— Nicidecum! Timișorean get-beget. Dar am și uitat de cînd sînt la Reșița. Și soția e timișoreancă, dar la Reșița m-am simțit bine, foarte bine. Cred că nici nu mi-ar mai plăcea la Timișoara. Aici toată lumea mă cunoaște, aici sînt toți cei din familia mea.

— Și aveți o familie numeroasă?

— Nici nu-i mai știu numărul!

— !?

— Am copii mei și fii am și pe cei ce i-am învățat fotbal. Sînt cîteva sute. Din 1953 și pînă acuma... Treceți numai cîte 30 pe an — cifră minimă — și faceți calculul... Cînd trec pe stradă mă salută toți, unii s-au căsătorit și acum îi învăț fotbal pe copii lor.

— Vreunii dintre ei au jucat la C.S.M.?

— D-apăi cum! Au jucat și în echipa națională. Ca de pildă Ivansuc și Manolache. Amîndoi au plecat de la mine. Mai notați-i pe Boccanu, fost portar al echipei naționale de juniori, Varga de-i și acum atacant central la C.S.M., Sporea, Scînteie, Foale, Grizea, Guiuli și cîți și mai cîți...

Discuția alunecă apoi spre „perioada U.D.R.":

— Doi ani la rînd, în 1938 și 1939, U.D.R. s-a clasat de fiecare dată pe locul IV în Divizia A, ceea ce-i doresc din tot sufletul și lui Reinhardt. Aveam o echipă bună: Fulöp, în poartă, Fodor și Alașu — fundași, Neagrău, Cipai, Lakatos — mijlocași, iar în atac Micu sau Todor Petru, Păcuraru, Spielman, Jijic, adică eu și König.

— Cum ar arăta o echipă alcătuită din cei mai buni jucători pe care i-au văzut dumneata apărînd culorile Reșiței?

— Au fost mulți jucători buni aici, la noi. Din cei pe care-i știu eu din 1938 încoace, echipa ar fi cam așa: Boccanu — Chirilă, Teodorescu. Alașu — Neagrău, Apro (nu-l pot pune pe Grozăvescu, fiindcă e ginerele meu) — Ivansuc, Opelz, Urcan, Jijic, Dură. Cred că asta ar fi cea mai faină.

— Care credeți că au fost cele mai fericite momente ale activității dv., de sportiv?

— E greu să alegi, după o viață de om, cel mai fericit moment. Pentru că fericirea e relativă. Acum vreo 30 și mai bine de ani cea mai fericită zi a fost aceea cînd am debutat în prima divizie. Apoi cînd am marcat primul gol. Apoi cînd am văzut că elevii mei au ajuns în echipa națională. Am fost fericit și cînd C.S.M.-ul nostru a cucerit „Cupa României" în 1954, mai ales că eu antrenam echipa. Acum am fost fericit cînd am promovat din nou în A. Dar vă pot spune că am așteptat cu sufletul la gură rezultatele campionatelor europene de popice-juniori disputate anul trecut în mai, la Galați. De ce? mă veți întreba. Pentru că participa și fata mea, Ilidico. Iar cînd radioul mi-a adus, vestea că a ieșit campioană a Europei la simplu și la echipe... vă închipuiți!

— Înseamnă că sînteți o familie de sportivi.

— Desigur. Băieții mei n-au jucat fotbal? Cel mare, Gheorghe, mă ajută ca antrenor la centrul nostru de copii.

— Există condiții bune de pregătire pentru tinerii fotbaliști, aici, la Reșița?

— Terenul de-ar fi mai bun... Cel de zgură, atunci cînd plouă se cam noroiește, cînd nu plouă e praf de nu vezi mingea. Și cu toate astea vin copii, vin fiindcă le place fotbalul. Acum am în grijă 45 de copii între 12—14 ani. Mă veți întreba care dintre ei sînt cei mai buni, cei mai talentați. Iar eu n-am să știu cu care să încep: toți sînt la fel de dotați. Ca de pildă Sîrbulescu, Gheorghe, Irimia, Mircea Alexe, Robert Pessak, Tudose, Galea, Uțiu, frații gemeni Bulucea, Bolteanu și alții. Dacă vor fi cuminți și se vor pregăti, eu cred că echipa noastră are asigurați cel puțin vreo 10 ani neîntrerupți în Divizia A.

Mihai Jijic și „copiii" săi

Am mai discutat multe cu Mihai Jijic. Despre meciurile de altădată cu Venus, despre orele petrecute singur, la antrenament, pe vremea cînd era antrenor („pînă la ora 15 lucram, apoi mă duceam la teren: copiii îmi centrau, iar eu sutam la poartă"), despre ușurință cu care treceau de adversari („cum treceam pe lîngă ei? Cînd mă duceam la școală, la noi, la Timișoara, în cartierul Fabrica, tot într-o goană o țineam; băteam mingea și ocoleam trecătorii. Tot așa și cînd eram pe teren, făceam 1—2-uri, cum ar fi numite acum"), despre driblingul lui Bogdan, salturile de panteră ale portarilor David și Pavlovici, despre prietenia cu Opelz. Și despre cîte altele... Mihai Jijic ar fi vrut poate, să scrie o carte dar mărturisește că arhiva personală n-o mai are. I-a băgat-o pe foc fiul său Gheorghe cînd era mic...

Mircea TUDORAN